

Survey of Upper Krishna Project.

*Q.—257. Sri ANNA RAO GANAMUKHI (Afzalpur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether survey of Upper Krishna Project has been completed;

(b) if the answer to (a) is in the affirmative, the total area proposed to be irrigated in the various districts (district-war figures may be supplied);

(c) the total cost of the project and the number of stages in which it is proposed to be taken up;

(d) the expenditure that will be incurred during the Third Plan period on the project?

A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Survey of the first and second stages of the project has been mostly completed, and the third stage is under investigation.

(b) Bijapur	2.65 lakhs acres
Gulbarga	5.37 -do-
Raichur	3.98 -do-

(c) The cost of the first two stages is estimated to be Rs. 74.00 crores. The details of the third stage have not been worked out yet, but is expected to cost about 26 crores.

(d) The project has still to be sanctioned.

A.—Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(a) 5310 Acres 30 Guntas.

Arsikere Taluk :

1. Habbanaghatta A. M. Kaval
2. Rangapur A. M. Kaval

	Acres	Guntas
....	810	36
....	600	00
	1410	36

Channarayapatna Taluk :

3. Kurikaval A. M. Kaval
4. Rayasandra A. M. Kaval
5. Yerebore A. M. Kaval
6. Bidare A. M. Kaval

....	600	00
....	1406	34
....	1203	00
....	690	00
	3899	34

(b) No.

(c) No.

MR. SPEAKER.—I put question No. 257 in the absence of the Hon'ble Members.

Sri J. P. SARVESH.—May I know the reason for the delay?

Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

We have to get the approval of the CWPC. They have not yet given their approval.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The Hon'ble Member is not in his seat. I put question No. 48.

Extent of Amrithmahal Kaval under the control of Amrithmahal Department in Hassan District.

*Q.—Sri H. R. KESHAVA MURTHY (Gandasi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the extent of Amrithmahal Kaval under the control of Amrithmahal Department at present in Hassan District (Taluk-war list with names of Kavals and their present extent may be furnished);

(b) whether the Government are aware that Kavalgars are allowing private cattle to graze in these Kavals and receiving large amount for it;

(c) whether they are aware that the Kavalgars cultivating fertile lands unauthorisedly and indiscriminately in such Kavals without paying any assessment?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬಿ. ಬೊಮ್ಮಣ್ಣ.—(ಅ) ಭಾಗದ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಬ್ಬನಘಟ್ಟ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ 810 ಎಕರೆ 36 ಗುಂಟೆ, ರಂಗಾಪುರ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ 600 ಎಕರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದದ್ದೆ ಅಥವಾ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬಿ. ಬೊಮ್ಮಣ್ಣ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಸೇರಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಬಿ. ಬೊಮ್ಮಣ್ಣ.—ರಂಗಾಪುರದ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿರುವ 600 ಎಕರೆ ದನಗಳು ಮೇಯಲು ಲಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಹುಲ್ಲುಗಾವಲೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದುದು; ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಹುಲ್ಲು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಕಾವಲುಗಳ ಭೂಮಿಯನ್ನು release ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್ನು 70 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾವಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕಿದ್ದನ್ನು ಅಹಾರ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ರೈತರಿಗೆ ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲುಗಾರರು ತಮ್ಮ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದು ಪೂರ್ವದಿಂದ ಲೂಂವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಾವಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಈಗ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲೀಜ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೇನೋ ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ಪ್ರೂವ್ ಆಗಿ ಅದು ನಿಜಾಂಶವೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಈ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಕಿದ್ದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೇನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಮಾರು 70 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧವನ್ನು ಅವರೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕ 35 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಕಾವಲನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ

ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಅಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ಒಂದೆರಡು ಕೇಸುಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ರುಜುವಾತು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎಲ್ಲೋ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾವಲುಗಾರರು misuse ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದು ಸರ್ವೆದಾರರು misuse ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ರೀತಿಯ ಹಸುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಕೇವಲ 14 ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. 100-200-300 ಅಮೃತಮಹಲ್ ಹಸುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೈದರಾಲಿ ಹಸುಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾವಲುಗಾರರು 5 ಎಕರೆ ಕಾವಲು ಈಗ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಐದು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಲೋ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವಲುಗಾರರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವಾದರೆ ಈ ಸರ್ವೆದಾರರಿಗೂ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದಾಗುವುದರಿಂದ ಈ ಕ್ಯಾಟಿಲ್ ಫಾರಂ, ಡೈರಿಫಾರಂಗಳ ರಿಸರ್ವ್ ಆಂದಾಜು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ನಾಳೆ ಮುಂದೆ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಈಗಲೇ ರಿಸರ್ವ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಖೇರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಬರುವ ಸೀಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನನ್ನು ಈಗಲೇ ಇಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನನ್ನೂ ಜನರಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸರ್ವೆದಾರರಿಗೆ ಈ ಕಾವಲುಗಳಲ್ಲಿನ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಸರ್ವೆದಾರರ ಕಾವಲೇ ಬೇರೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಕಾವಲೇ ಬೇರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈಗ 3 ಸಾವಿರ ದನಗಳು ಉಂಟು. ಈಗ ಇನ್ನೂ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೆ 3 ಸಾವಿರ ದನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಟ್ಟು 6 ಸಾವಿರ ದನಗಳು ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಇವುಗಳಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವರ ಮಾನವೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇವನ್ನು ವರಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಆ ರೀತಿ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ರೈತರು ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಆಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಬುಲ್‌ಗಳಿಂದ ಗೂಳಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಸರ್ವೆದಾರರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ತಾನೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇರವಾಗಿ ಅಂತಹ ತಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಸರ್ವೆದಾರರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಸಂಭವದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ದನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪ.—ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಂತೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಡೈರಿಫಾರಂ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಕಡೂರು, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ರಾಸ್ ಬ್ರೀಡಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಡೆವಲಪ್ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಂಗೇ ಗೌಡ.—ಮಾಗಡಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ವೆದಾರರು ಈಗ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಮಾಗಡಿ ಕೆಂಪೇಗೌಡನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೇವಲ 14 ಜನರು ಮಾತ್ರ ಅವರ ವಂಶಸ್ಥರು ಈಗ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿನ ಕಾವಲು ಗಾರರೇ ಈ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಉತ್ತಮ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ದೂರುಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅಂತಹ ದೂರುಗಳು ಯಾವುವೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಮಸಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆದಾರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸುಧಾರಿಸಿದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಳಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಲು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ವೆದಾರರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತ್ತಿರ ಒಟ್ಟು 6 ಸಾವಿರ ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳುಂಟು. ಈಗ 6 ಸಾವಿರ ದನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಹಸುಗಳಿಗೆ ದರೆ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರದಿಂದ ಸಾವಿರದ ಏನೂರ ವರೆಗೆ ಕಾವಲು ಬೇಕು. ಅವು ಫೆರೋಸ್ಟಿಯಸ್ ಅನಿಮಲ್, Little out of date ಆಗಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಾಂತಿಯ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾತಿಯ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ದನಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಿಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—(ಇ) ಭಾಗಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಇಲಾಖೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಅದರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಈ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಅಜ್ಜಂಪುರ ಫಾರಂನಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ನಾನಾ ಗೂಳಿಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ ಜಾತ್ರೆ, ಘಾಟಿಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೇಶ್ವರ ಜಾತ್ರೆ, ಶಿವಗಂಗೆ, ಸಿದ್ಧಗಂಗೆ ಜಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದವರೊಬ್ಬರು ಬಂದು ಈ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಹಸುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೊಂದರಿಂದಲೇ 6—7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾವಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ತರಹ ಹಸುಗಳು, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ರಾಮನಗರೆ, ಮಾಗಡಿ, ಕಾರ್ಕಾಹಳ್ಳಿ, ನೆಲಮಂಗಲ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ, ಮುಂತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾರರು ತಂದು ಮಾರಿ ಸುಮಾರು 6—7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರ್ಷೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—ಈ 3 ಸಾವಿರ ಹಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಸುಗಳು ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿವೆ ಅಥವಾ ಎಲ್ಲಾ ಹಸುಗಳೂ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಹಸುಗಳು ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಹಾಲು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮೈ ಕರುಗುವುದು ಬಿಡುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಚ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣಯ್ಯ.—(ಇ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಅನ್ಯತನುಹಲಾ ಇಲಾಖೆ ಆಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾನೂನುಗಾರರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಾಗುಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ವರೇ 5 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗುಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರೂ ಸಹ ಸಾಗುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sanctioning of a Telephone Exchange to Kunigal Town.

*Q.—126. Sri ANDANAI AH (Kunigal).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether they have received any representations from the public requesting them to sanction a Telephone Exchange to Kunigal Town;

(b) if so, the reasons for not sanctioning the same so far;

(c) if they have not taken any action in this regard the time required to sanction the Telephone Exchange to the said place?

A.—Sri VEERENDRA PATIL (Minister for Public Works).—

(a) No.

(b) A project for opening a Telephone Exchange at Kunigal has been sanctioned by the Posts and Telegraph Department.

(c) The work will be taken up during the current year.

ಶ್ರೀ ಅಂದಾನಯ್ಯ.—ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿನಸದಲ್ಲಿ ಪುರುವು ಮಾಡುತ್ತಾರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಚಾಲ್ತಿ ಸಾಲಿ ನಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಯಾಟಿಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಅದನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಟೆಲಿಗ್ರಾಫಿಕ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri VEERENDRA PATIL.—This question pertains to opening a Telephone Exchange at Kunigal and my Hon'ble friend is putting a general question.

MR. DEPUTY SPEAKER.—He wants to know whether you have got a priority list.

Sri VEERENDRA PATIL.—That information is not with me now.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈಗಿನ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾಮ್ರದ ತಂತಿ ಸರಬರಾಯಿಗೆ ಅಭಾವವಿಲ್ಲವೆಂತ ತಾವು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Sri VEERENDRA PATIL.—That is the assurance given by the Post Master General on 16-10-1962 that this work would be taken up in the current year. On the basis of that assurance, I am giving this information to the House.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Question time is over.

QUESTIONS AND ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Major and Minor Tanks in Gandasi Constituency.

*Q—47. Sri H. R. KESHAVA MURTHY (Gandasi).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of (i) Major and (ii) Minor tanks in Gandasi Constituency (Hobli-war details may be furnished);

(b) the number of tanks restored till now from 1956;

(c) the number of Major and Minor tanks for which estimates are prepared for restoration;

(d) the number of tanks that are restored;

(e) the number of tanks to be taken up for restoration during the current year;